

Список використаної літератури

1. Імбер В. І. Педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання у підготовці майбутнього вчителя початкових класів : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. І. Імбер ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2008. – 38 с.
2. Мацевко Н. Інтерактивні техніки навчання як засіб розвитку пізнавальної активності студентів / Н. Мацевко / Шляхи модернізації вищої освіти в контексті євроінтеграції: матеріали регіонального науково-практичного семінару / за заг. ред. Г. В. Терещука. — Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. — С. 93–96.
3. Про Національну доктрину розвитку освіти [Електронний ресурс] / Указ Президента України від 17 квітня 2002 року. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/347/2002> (дата звернення 27.10.2016).
4. Українська полоністика: наук. журнал – Житомир: В-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 412 с. – (Серія: Педагогічні науки, вип. 2). – С. 181-187.

Марина Яненко

КОМП'ЮТЕРНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ СПОСІБ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ: ВИДИ, ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ

Якісна освіта є запорукою майбутнього країни, важливою складовою її національної ідентичності та державного добробуту. Реформування сучасного українського суспільства супроводжується загостренням соціальних проблем. У сучасних умовах ринку праці та особливостей працевлаштування, зростають вимоги до професійної компетентності випускників, що обумовлює якісно нові форми та методи вищої освіти, спрямовані на створення цілісної системи безперервної освіти, на розширення сфери самостійної діяльності студентів, які формують навички самоорганізації та самоосвіти.

Для вищих навчальних закладів характерною є тенденція скорочення аудиторних годин на вивчення тієї чи іншої дисципліни та винесення їх на позааудиторну самостійну роботу. Нагальна потреба відповідної організації занять вимагає від фахівців застосування такої індивідуалізованої дидактичної системи, яка б сприяла підвищенню ефективності навчального процесу та якості підготовки спеціалістів. Самостійну роботу студентів доволі часто використовують в навчальних планах як невід'ємну складову процесу навчання. Гармонійне поєднання індивідуального підходу з організацією самостійної роботи в процесі навчання у вищих навчальних закладах залишається дуже актуальним і недостатньо вивченим.

У сучасній психолого-педагогічній літературі існують різні підходи до визначення поняття «самостійна робота студентів». О. Алексюк, А. Аюрзанайн, В. Козаков, П. Підкасистий, Т. Чеснокова визначають самостійну роботу як будь-

яку організовану викладачем активну діяльність студентів, спрямовану на виконання дидактичної мети в спеціально відведений для цього час.

З метою випереджального розвитку особистості потрібна інноваційна тактика викладання навчального матеріалу: вона повинна сприяти розвитку мислення та пізнавальної активності, забезпечувати індивідуальний характер навчання. Щоб успішно розвивати пізнавальні процеси у навчальній діяльності, необхідно шукати більш сучасні засоби і методи навчання. Використання комп'ютера з його величезними універсальними можливостями і буде одним з таких засобів.

Компютеризація процесу освіти сприяла тому, що саме мультимедійна форма вираження навчальної інформації найбільш актуальна на сьогоднішній день. Комп'ютерні технології з кожним днем вдосконалюються, стають більш доступними та гнучкими. У навчальний процес вищих навчальних закладів України все частіше впроваджуються мультимедійні засоби навчання (сукупність візуальних, аудіо- та інших засобів відображення інформації, що інтегровані в інтерактивному програмному середовищі). Серед них важливе місце посідають мультимедійні презентації. У нашому дослідженні «презентацію» розумітимемо як набір послідовно змінюючих одна одну сторінок-слайдів, на кожній з яких можна розмістити текст, малюнки, схеми, відео та/або аудіо фрагменти, анімацію, 3D-графіку, використовуючи при цьому різні елементи оформлення [2].

Цей інноваційний метод дозволяє подати матеріал як систему яскравих опорних образів, наповнених вичерпною структурованою інформацією в алгоритмічному порядку. Мета такого подання навчальної інформації полягає у формуванні у студентів системи образного та логічного мислення.

Незважаючи на значну кількість досліджень, які присвячені самостійній роботі, а саме – педагогічним аспектам організації самостійної роботи студентів в умовах реформування вищої школи, майже не розглядалося.

Метою нашого дослідження є здійснення аналізу оновлення системи освіти з метою формування творчої особистості студента, здатного навчатися впродовж усього життя. У цьому аспекті розглядається значення самостійної роботи в професійній підготовці майбутніх педагогів.

Сучасний етап організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах, формування у майбутніх фахівців професійних компетенцій не завжди відповідає європейським і світовим стандартам, а відтак – уся навчально-виховна й науково-дослідницька діяльність в умовах багатоступеневої освіти має бути підпорядкованою ідеї високої професіоналізації, гуманітаризації, комп'ютеризації навчального процесу та інтеграції освіти й науки.

Організація самостійної роботи студентів є тією проблемою педагогічної теорії та практики, яка має давню історію, її вивченням займалось широке коло дослідників. Але сьогодні навчальна ситуація (соціальне ставлення, концептуальні основи, реальні умови, самі суб'єкти навчального процесу) значно

змінилася. Відбувається перехід на багаторівневу підготовку спеціалістів, що вимагає дослідження особливостей самостійної пізнавальної діяльності на різних рівнях та визначення шляхів підвищення ефективності самостійної роботи студентів, форм і методів її організації [4, с. 37].

О. Паршакова підкреслює, що «розумова діяльність стимулюється задачами і завданнями, які необхідно чітко розрізняти. Пізнавальною є така задача, у процесі розв'язування якої учні приходять до нового знання або нового способу дії. Навчальне завдання – це будь-який вид доручення виконати якісь навчальні дії» [4, с. 38]. Ядром самостійної роботи є пізнавальне і проблемне завдання, тому що саме наявність завдання обумовлює весь процес самостійної роботи.

Презентація як комп'ютерний документ являє собою послідовність змінюючих одна одну електронних сторінок (слайдів). Демонстрація такого документу може відбуватися на екрані монітору комп'ютера чи на великому екрані за допомогою спеціальних пристроїв – мультимедійного проектора, плазмового екрана, мультимедійного плато, телевізора, тощо. Учні бачать чергування зображень, на кожному з яких можуть бути текст, фотографії, малюнки, діаграми, графіки, відео-фрагменти, і все це може супроводжуватися звуковим оформленням – музикою чи голосовим коментарем вчителя. Частіше демонстрація презентації супроводжує доповідь окремої людини [1, с. 9].

При демонстрації об'єкти можуть відразу відображатися на слайдах, а можуть з'являтися на них поступово, в певний час, визначений вчителем для підсилення наочності доповіді та акцентування на особливо важливі моменти її змісту. За потреби вчитель може порушити визначену заздалегідь послідовність демонстрації слайдів і перейти до будь-якого з них в довільному порядку.

Проведення презентації може супроводжуватися показом документу-презентації для більшої наочності та демонстрації об'єктів і подій, які не можуть бути в певний час безпосередньо представлені учням. Переваги мультимедійних презентацій:

- презентації можуть створюватися не тільки для показу на стінному екрані для групи учнів в аудиторії, але також можуть використовуватися для індивідуального перегляду на комп'ютері;
- комп'ютерні презентації можуть використовуватися як для занять з безпосередньою участю вчителя, так і без його участі (наприклад, для самоосвіти);
- потенційна можливість інтерактивності дозволяє комп'ютерні презентації адаптувати під особливості сприйняття учнями навчального матеріалу;
- часова інтерактивність надає можливість учню самостійно визначати початок, тривалість процесу навчання, а також швидкість просування по навчальному матеріалу;
- інтерактивність при доборі потрібної послідовності відображення навчальної інформації забезпечує вільне визначення чергування використання фрагментів інформації;

- змістова інтерактивність дозволяє змінювати, доповнювати чи зменшувати обсяг змістової інформації;
- створені презентації легко тиражуються, можуть демонструватися практично на будь-якому комп'ютері і являють собою корисний засіб аудіовізуальної підтримки будь-якої доповіді – виступу на науковій конференції чи звіту перед групою [1, с. 10].

Для демонстрації комп'ютерних презентацій використовують різноманітні засоби – персональні комп'ютери, демонстраційні монітори великих розмірів, мультимедійні проектори та електронні (мультимедійні) дошки, сенсорні екрани тощо.

Основні програми роботи із слайдовими презентаціями: Microsoft Office PowerPoint, OpenOffice.org Impress, Powerbullet Presenter, ProShow Producer, PPT CREATE, Quick Slide Show, MySlideShow.

Інтернет-ресурси віддаленої обробки та демонстрації слайдових презентацій: Google Presentations (<http://docs.google.com>); Prezi.com (<http://prezi.com>); Zoho Show (<http://show.zoho.com>); SlideRocket (<http://www.sliderocket.com>); Spresent (<http://www.spresent.com>).

Потокова презентація призначена для неперервного відтворення послідовності об'єктів із заздалегідь визначеним часом показу кожного з них. Послідовність об'єктів називають потоком. Поточкові презентації ще називають відеофільмом.

Основні програми роботи із потоковими презентаціями: Adobe Flash, Microsoft Movie Maker, AnFX Visual Design, Virtual Tour Builder [5, с. 101].

Основні можливості систем опрацювання комп'ютерних презентацій: включення до слайдів презентації текстів, графічних зображень, відео- і звукових об'єктів; редагування та форматування об'єктів презентації; використання шаблонів і стилів оформлення слайдів; застосування ефектів анімації до об'єктів презентації; налаштування послідовності та тривалості відтворення об'єктів; налаштування режимів демонстрації слайдів на екрані монітора або з використанням мультимедійного проектора; демонстрація створеної презентації; підготовка до друку слайдів презентації на принтері; збереження презентації у файлах різних форматів для відтворення з використанням різних програмних продуктів; включення до файлів презентацій засобів відтворення презентації для демонстрації її на комп'ютері, на якому не встановлена жодна система опрацювання презентацій, та ін. [3, с. 79].

Як один із способів виконання самостійної роботи студенти використовують комп'ютерні презентації. Серед студентства найбільш популярною є програма Microsoft Office PowerPoint.

З допомогою програми PowerPoint створення презентацій стає простою і цікавою справою, де кожен може проявити свої художні здібності, докладаючи мінімум зусиль та часу. Для проведення презентації необхідно мати спеціальне обладнання, але якщо глядачів не багато (5-10 чол.) і аудиторія не велика, то достатньо буде і звичайного комп'ютера.

Будь-яка презентація має такі основні властивості та характеристики:

– набір слайдів і їхні параметри;

– зміст слайдів, який, крім користувача, може також створюватись за допомогою наявних майстрів автозмісту;

– параметри робочої області, тобто її розмір, орієнтацію та ін.

Систематичне та цілеспрямоване використання комп'ютера, зокрема мультимедійних презентації, під час занять, на нашу думку, сприяє: а) підвищенню інтересу до дисципліни, яка вивчається; б) концентрації уваги на предметі вивчення; в) більш швидкому та глибокому сприйнятті викладеного матеріалу, можливості реалізації міжпредметних зв'язків; г) включенню всіх видів пам'яті: зорової, слухової, моторної, асоціативної; д) зростанні мотивації до навчання та зміні ставлення студентів до комп'ютера: вони починають сприймати його не як сучасну іграшку, а як універсальний інструмент для ефективної роботи в будь-якій галузі людської діяльності.

Можемо підсумувати, що у ході нашого дослідження встановлено – використання комп'ютерної презентації у навчальній діяльності є інноваційним дидактичним засобом, який сприяє підвищенню мотивації особистості до навчання і позитивно впливає на розвиток її творчих здібностей. Використання інноваційних засобів навчання суттєво підвищує ефективність викладання, наочно демонструє переваги особистісно-орієнтованого навчання, дозволяє вчителю переставити акценти в методиці викладання предмета, підвищити інтерес учня до свого предмету, дозволяє залучити до активної форми роботи на уроці як сильних учнів, так і тих, кому опанування предметом дається важче.

Список використаної літератури

1. Бирка М. Ф. Інноваційні засоби навчання / М. Ф. Бирка // Освіта Буковини. – № 19 (91). – 20 травня 2011 р. – (вкладка: наукова діяльність). – С. 1-13.
2. Заєць Н. М. Сучасна наочність: переваги й можливості мультимедіа / Н. М. Заєць // Педагогічна майстерня. – 2014. – № 12. – С. 14-18.
3. Інформатика : 10кл.: підруч. для загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту / Й. Я. Ривкінд, Т. І. Лисенко, Л. А. Чернікова, В. В. Шакотько ; за заг. ред. М. З. Згуровського. – К.: Генеза, 2015. – 296 с.: іл. – С. 79-80.
4. Паршакова О. Проблеми організації та контролю самостійної роботи студентів у світлі Болонського освітнього процесу / Олена Паршакова // Вища освіта України. – 2010. – № 2. – С. 36-43.
5. Солтанова Ю. Презентація як метод навчання студентів / Ю. Солтанова // Дидаскал. Упровадження інновацій як чинник єдності педагогічної теорії та освітньої практики. – 2013. – № 13. – С. 100-102.